

ROCZNICE 2007

Opracowała: **Beata Piotrowska**

ROK 2007

- **Europejski Rok Równości dla Wszystkich Osób** (ogłoszony przez Komisję Europejską)
- **Rok Miasta Krakowa** (ogłoszony przez Senat RP)
- **Rok Josepha Conrada** (ogłoszony przez UNESCO)
- **Międzynarodowy Rok Polarny** (ogłoszonym w kwietniu 2006 na konferencji w Kirunie przez Międzynarodowy Komitet Badań Arktyki (IASC))

ROCZNICE REGIONALNE

styczeń

- (20) 2 I 1987 - zm. **Władysław Dzikowski**, regionalista, działacz PTTK z Kielc, pochowany na cmentarzu w Białogonie (ur. 17 VII 1902, według zapisów metrykalnych 4 VIII) 105. rocznica urodzin.
- (60) 3 I 1947 - rozpoczął działalność **Powszechny Uniwersytet Regionalny** w Kielcach (uroczyste otwarcie 26 stycznia 1947 r.)
- (215) 7 I 1792 - ur. **Henryk Marconi**, architekt pochodzący z włoskiej rodziny, zaprojektował m.in. łazienki w Busku-Zdroju (ok. 1835) oraz pałac w Chrobrzu (1850) (zm. 21 II 1863)
- (10) 7 I 1997 - zm. **Józef Kaczmarek**, poeta i rzeźbiarz ludowy z Chyczy w gm. Radków (ur. 24 IV 1915)
- (100) 8 I 1907 - zm. w Kielcach **Tomasz Teofil Kuliński**, pierwszy biskup kielecki, przez 24 lata przewodniczył Kieleckiemu Towarzystwu Dobroczynności (ur. w Ćmielowie 12 XII 1823)
- (80) 10 I 1927 - **Skalbmierz** odzyskał prawa miejskie utracone w 1869 roku
- (130) 13 I 1877 - ur. **Antoni Piekoszewski**, artysta rzeźbiarz, wykonawca wielu rzeźb kamiennych na cmentarzach Ponidzia i popiersia Józefa Piłsudskiego; pochowany na cmentarzu w Pińczowie (zm. 2 XII 1971)

- (60) 15 I 1947 - ur. w Chmielniku **Witold Stachurski**, jeden z najświetniejszych polskich pięściarzy, dwukrotny olimpijczyk i dwukrotny medalista mistrzostw Europy (zm. 16 V 2001)
- (90) 16 I 1917 - Rada Miejska w Busku-Zdroju podjęła uchwałę o usypaniu w mieście **kopca Tadeusza Kościuszki**
- (165) 16 I 1842 - zm. **Antoni Zeithelm** (Caytan, Caythain, Ceithejm), geometra, urzędnik administracyjny klucza kieleckiego; wykonywał pomiary dóbr górniczych (registry wsi Suchedniów i Samsonów), kreślił plany m.in. zakładów i osiedla w Białogonie i Folwarku Kielce (w 1822 roku); pochowany jest na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 1842)
- (110) 20 I 1897 - ur. **Franciszek Bobiński**, proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Ostrowcu Świętokrzyskim; pochowany na ostrowieckim cmentarzu (zm. 7 VII 1946)
- (115) 26 I 1892 - ur. w Sandomierzu **Edward Krzywicki**, twórca naukowych podstaw polskiego garbarstwa (zm. 5 VI 1965)
- (75) 26 I 1932 - ur. **Edmund Gorzkowski**, przewodnik świętokrzyski, pisarz regionalista, współautor *Kieleckich Starówek*, płk. dypl. pilot (zm. 26 IV 2000)
- (45) 26 I 1962 - „**Kadzielnia**” uznana zostaje za rezerwat przyrody
- (10) 28 I 1997 - zm. **Irena Byrska**, aktorka, pedagog, dyrektor i reżyser kieleckiego Teatru im. Stefana Żeromskiego (ur. 1900)

luty

- (180) 2 II 1827 - ur. **Franciszek Ksawery Kowalski**, architekt, autor wielu projektów gmachów reprezentacyjnych w Kielcach, m.in. hotelu i teatru „Ludwika” w 1877 roku (obecny Teatr im. S. Żeromskiego), browaru Stumpfa (późniejszy Karscha); pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 2 VI 1903)
- (75) 5 II 1932 - ur. się w Kielcach **Mirosław Niziurski**, kompozytor, profesor zwyczajny sztuki muzycznej
- (220) 9 II 1787 - ur. **Fryderyk Wilhelm Lempe**, inżynier górniczy, w l. 1817-1826 wykładowca matematyki, fizyki i budowy maszyn górniczych w Szkole Akademiczno-Górniczej w Kielcach,

współautor *Przepisów dla uczniów Szkoły Akademicko-Górnictwej w Kielcach* (druk. 1824) podpisanych przez Stanisława Staszica; w wyniku realizacji opracowanego przez niego planu inwestycyjnego wybudowano wielkopieczowe zakłady w Starachowicach (1834-1841) i Rejowie (1834-1838); pochowany jest na cmentarzu ewangelickim w Kielcach (zm. 4 X 1842)

165. rocznica śmierci.

- (85) 9 II 1922 - w Chmielniku utworzono **Okręgowe Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożyców**
- (80) 9 II 1927 - ur. **Maciej Chrapkiewicz**, nauczyciel, działacz sportowy z Kielc, prezes Zrzeszenia Sportowego „Zryw” (zm. 5 I 1991)
- (10) 10 II 1997 - zm. (po wypadku w Alpach Salzburskich) **Zbigniew Rubinowski**, geolog, taternik z Kielc, prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, kierownik Sekcji Geologiczno-Geograficznej KTN-u, autor wielu publikacji naukowych z dziedziny geologii i ochrony przyrody (ur. 19 X 1929)
- (5) 10 II 2002 - zm. **Józef Ozga-Michalski**, poeta, prozaik, publicysta, ur. w Bielinach 8 III 1919
- (40) 11 II 1967 - otwarcie **Cementowni „Nowiny”**
- (110) 14 II 1897 - ur. **Włodzimierz Gierowski**, regionalista, historyk wojskowy, działacz PTTK z Kielc; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 17 VI 1965)
- (90) 15 II 1917 - ur. w Łagiewnikach k. Buska-Zdroju, **Kazimierz Kubicki**, por. rez. WP, oficer dowództwa Obwodu AK Busko, krypt. „Borsuk” (zm. 24 XI 1993 w Warszawie)
- (50) 17 II 1957 - zm. **Edward Aleksander Meissner**, prezes Zarządu Wojewódzkiego PCK, harcmistrz, zasłużony działacz społeczny, współzałożyciel Koła Miłośników Kielc; jego imię nosi jedna z ulic na kieleckim osiedlu Czarnów; 4 maja 1987 r. na froncie budynku przy ul. Sienkiewicza odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą jego pamięci; pochowany został na cmentarzu ewangelickim w Kielcach (ur. 20 VI 1902)

105. rocznica urodzin.

- (300) 21 II 1707 - dekret oficjalnie zezwalający na kult cudownego obrazu **Matki Boskiej Piekoszowskiej**, wydany przez biskupa Stanisława Sierakowskiego

marzec

- (90) 1 III 1917 - ur. w Górkach Klimontowskich **Stanisław Szwarcbronikowski**, podporucznik AK, pseud. „Roman”, reżyser i pisarz, dziennikarz Telewizji Polskiej i filmowiec; w 1994 roku zrealizował film pt. *Gasnące mity* o dziejach Sandomierza w aspekcie badań archeologicznych
- (105) 2 III 1902 - ur. **Jerzy Jędrzejewicz**, tłumacz, autor książek biograficznych, eseista, członek kolegium redakcyjnego miesięcznika *Ziemia Kielecka*, ur. w Bawarii k. Końskich (zm. 19 XI 1975)
- (55) 2 III 1942 - zm. (w Oświęcimiu) **Aleksander Patkowski**, związany z Sandomierzem wybitny pedagog i krajoznawca, propagator idei regionalizmu, autor publikacji krajoznawczych (ur. 4 III 1890)
- (160) 9 III 1847 - zm. **Feliks Popławski**, budowniczy obwodu kieleckiego od 1838 roku (w lipcu 1838 kierował budową szpitala św. Aleksandra w Kielcach) (ur. 1802)
- (30) 10 III 1977 - zm. **Świętosław Krawczyński**, prawnik, pisarz, regionalista, autor książek o tematyce regionalnej (ur. 3 V 1913 w Łazach)
- (190) 12 III 1817 - utworzenie **Korpusu Górniczego** w Królestwie Polskim z inicjatywy Stanisława Staszica
- (55) 14 III 1952 - ur. **Wojciech Bellon**, poeta, kompozytor, bard, założyciel zespołu „Wolna Grupa Bukowina”, pochodzący z Buska-Zdroju (zm. 3 V 1985)
- (430) 16 III 1577 - zm. **Franciszek Krasieński** h. Ślepowron, podkanclerzy Królestwa, biskup krakowski, pochowany w kościele parafialnym w Bodzentynie (ur. 10 IV 1525)
- (120) 19 III 1887 - ur. w Samsonowie **Józef Bellert**, lekarz, działacz społeczny (zm. 25 IV 1970 w Warszawie; pochowany na Powązkach)
- (130) 20 III 1877 - ur. **Teofil Śliwowski**, dyplomowany malarz-dekorator wnętrz, freskarz, rysownik, kopista, renowator zabytkowych dzieł

malarskich w Muzeum Diecezjalnym w Sandomierzu;
pochowany na sandomierskim Cmentarzu Katedralnym
(zm. 15 XII 1965)

- (90) 20 III 1917 - **Eugeniusz Saski** otworzył pierwsze w dziejach Staszowa **kino** w gmachu po Szkole Muzyki Wojskowej
- (145) 23 III 1862 - ur. (w Zawichoście) **Bolesław Markowski**, prawnik, ekonomista, współzałożyciel i prezes PTK w Kielcach, działacz Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów, patron Wyższej Szkoły Handlowej w Kielcach; pochowany jest na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 30 IX 1936)
- (105) 23 III 1902 - zm. ksiądz **Władysław Siarkowski**, etnograf, ur. we wsi Imielno, pow. Jędrzejowski (ur. 28 II 1840)
- (25) 26 III 1982 - utworzono rezerwat przyrody (leśny) pn. „**Góra Dobrzeszowska**”, położony na terenie gm. Łopuszno
- (205) 28 III 1802 - ur. **Tomasz Zieliński**, kolekcjoner zbiorów sztuki i mecenas kultury, naczelnik powiatu kieleckiego w l. 1846-1858 (zm. 18 VI 1858)
- (70) 28 III 1937 - ur. **Zbigniew Moralski**, artysta malarz (zm. 20 XII 1986)

kwiecień

- (30) 2 IV 1977 - zm. **Wojciech Grzegorzyc-Poniewierka**, poeta ludowy, analfabeta deklamujący swoje wiersze z pamięci (ur. 18 XI 1893 we wsi Krajno-Wymyślona)
- (20) 2 IV 1987 - zm. **Tadeusz Byrski**, aktor i reżyser, dyrektor kieleckiego Teatru im. Stefana Żeromskiego w l. 1952-1958 (ur. 15 VIII 1906)
- (105) 3 IV 1902 - ur. **Ryszard Prauss**, bliźniaczy brat Stanisława, artysta malarz, w okresie okupacji nauczyciel Szkoły Handlowej w Kielcach, współzałożyciel Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków (w 1945 r.); pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (zm. 9 X 1955)
- (20) 6 IV 1987 - zm. **Andrzej Imosa**, kolarz i trener kolarski; od 1988 roku organizowany jest w Busku-Zdroju ogólnopolski uliczny wyścig kolarski o Memoriał Andrzeja Imosy (ur. w 1948 r.)

w Busku- Zdroju)

- (210) 11 lub
14 IV 1797 - ur. **Wojciech Józef Gołuchowski** h. Leliwa, filozof, agronom, związany ze wsią Garbacz, gm. Waśniów, gdzie osiadł w 1826 roku i zmarł 22 XI 1858; pochowany jest w kościele parafialnym w Mominie, gm. Waśniów
- (90) 17 IV 1917 - ur. **Antoni Piasecki**, żołnierz 4 pp Legionów podczas wojny 1939 roku, pierwszy dowódca Pierwszego Plutonu Pińczów; pochowany na pińczowskim cmentarzu (rozstrzelany 1 VII 1943 roku)
- (20) 18 IV 1987 - zm. (w Warszawie) **Krystyna Salaburska**, aktorka, pisarka, autorka słuchowisk radiowych, dramaturg (ur. w Kielcach 13 II 1924)
- (35) 19 IV 1972 - zm. **Juliusz Nowak-Dłużewski**, dyrektor i organizator Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach, dyrektor Muzeum Świętokrzyskiego w l. 1945-1947, redaktor i publicysta kieleckich pism regionalnych, autor rozpraw naukowych m.in. o tematyce regionalnej (ur. 31 III 1893)
- (110) 20 IV 1897 - ur. **Jan Aleksander Zaremba**, plastyk, publicysta, badacz kultury ludowej i gwary, w 1945 roku redaktor *Gazety Kieleckiej*, pracownik Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w l. 1945-1947; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 17 X 1961)
- (40) 23 IV 1967 - zm. **Stanisław Prauss**, bliźniaczy brat Ryszarda, artysta malarz, grafik, malował konie, widoki starych Kielc i Chęcín, portrety, kompozycje figuralne i martwą naturę; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 3 IV 1902)
105. rocznica urodzin.
- (110) 25 IV 1897 - ur. w Gieraszwicach, gm. Koprzywnica **Wincenty Bąkiewicz**, pułkownik dyplomowany piechoty służby stałej, więzień sowieckich łagrów (zm. 2 I 1974)
- (100) 25 IV 1907 - ur. (w Ostrowcu Świętokrzyskim) **Stanisław Wojślawski**, bokser, pierwszy trener bokserów KSZO Ostrowiec (zm. 20 II 1941 r. w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu)
- (420) 28 IV 1587 - ur. **Krzysztof Ossoliński** h. Topór, wojewoda sandomierski,

pierwszy właściciel wybudowanego w l. przed 1627-1644 w Ujeździe zamku Krzyżtopór, fundator w l. 1622-1639 klasztoru Reformatów w Stopnicy (zm. 24 II 1645)

(100) 28 IV 1907 - powstało w **Bodzentynie Koło Macierzy Szkolnej**

maj

- (370) maj 1637 - zm. **Mikołaj Spytek** z Bobrku, h. Półkozic, kasztelan sandomierski (ur. ok. 1562)
445. rocznica urodzin.
- (15) 1 V 1992 - powołano **Centrum Kultury-Kielce**, które na mocy uchwały Rady Miejskiej w grudniu 1992 połączono z Miejskim Ośrodkiem Kultury tworząc Kieleckie Centrum Kultury
- (120) 2 V 1887 - zm. **Adolf Jabłoński**, pochodzący z Krasocina zesłaniec, pamiętnikarz, uczestnik powstania styczniowego, współpracownik Ignacego Łukasiewicza w górnictwie naftowym (ur. w Krasocinie 17 VI 1824)
- (40) 5 V 1967 - zm. **Katarzyna Zaborowska** „Kaśka spod Łysicy”, poetka ludowa (analfabetka) ur. w Wilkowie, gm. Bodzentyn; jej wiersze ukazały się drukiem dzięki staraniom Wandy Pomianowskiej w zbiorze *O ojczyznę troska* (ur. 25 XII 1879)
- (90) 7 V 1917 - zm. **Teodor Mieczysław Rogala-Zawadzki**, lekarz, pedagog, założyciel, w 1904 roku w Kielcach Towarzystwa Higienicznego, działacz Kieleckiego Towarzystwa Dobroczynności i PTK, w l. 1904-1904 redaktor i wydawca *Gazety Kieleckiej*; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 1855)
- (75) 9 V 1932 - zm. **Edward Szyłko**, regionalista współpracownik Aleksandra Patkowskiego; pochowany na ostrowieckim cmentarzu (ur. 1901)
- (120) 10 V 1887 - zm. w Stambule **Marian Antoni Melchior Langiewicz**, pierwszy dyktator powstania styczniowego, od stycznia do marca 1863 roku wojskowy naczelnik województw sandomierskiego i krakowskiego (ur. 5 VIII 1827)
180. rocznica urodzin.
- (35) 14 V 1972 - zm. **Marian Kubicki**, poeta, prozaik, dziennikarz, działacz

ludowy (ur. 29 IX 1908 r. w Raszkowie k. Jędrzejowa)

- (345) 15 V 1662 - zm. **Łukasz Opaliński** z Bnina, h. Łódzia, pseud. Paulus Naeocelus, Paulo Nicolai marszałek nadworny koronny, poeta, pisarz polityczny, moralista, pochowany w Rytwianach (ur. 1612)
395. rocznica urodzin.
- (30) 19 V 1977 - zm. **Edward Wincenty Wołoszyn**, działacz harcerski, społecznik z Kielc; w 1983 roku turystyczny szlak niebieski z Cedziny do Wąchocka otrzymał jego imię; pochowany na kieleckim Cmentarzu Nowym (ur. 11 X 1903)
- (75) 22 V 1932 - ur. w Woli Kopcowej, gm. Masłów **Mieczysław Kaleta**, dziennikarz sportowy, kierownik działu sportowego kieleckiego *Słowa Ludu*; od 1993 roku organizowano pod patronatem *Słowa Ludu* Międzynarodowy Półmaraton Świętokrzyski poświęcony jego pamięci (zm. 6 III 1991)
- (25) 24 V 1982 - zm. **Wawrzyniec Cichy**, pisarz ze wsi Bardo, gm. Raków (ur. 9 VIII 1899)
- (210) 27 V 1797 - ur. się w Końskich **Gustaw Małachowski**, zastępca ministra spraw zagranicznych w powstaniu listopadowym (zm. 10 IV 1835)
- (110) 29 V 1897 - ur. się w Kielcach **Tadeusz Feliks Bińkowski**, prawnik, działacz społeczny, harcerz, twórca kieleckiego harcerstwa; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 3 IV 1940)
- (330) 30 V 1677 - konsekracja kościoła pod wezwaniem św. **Rozalii** w **Zagnańsku** przez Andrzeja Trzebnickiego, biskupa krakowskiego
- (15) 30 V 1992 - zm. **Henryk Orliński**, działacz turystyki i krajoznawstwa, przewodnik świętokrzyski, jego imię, w 1994 roku, nadano szlakowi turystycznemu Wieleńki-Szydłów (ur. 16 I 1930)
- (50) 31 V 1957 - zm. w Skarżysku-Kamiennej **Leopold Staff**, poeta, dramatopisarz, tłumacz. Od 1953 roku corocznie spędzał urlopy w Skarżysku, gdzie powstała część wierszy z tomu *Wiklina* (ur. 14 XII 1878)

czerwiec

- (130) 2 VI 1877 - poświęcenie i wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę **Teatru „Ludwika”** przy ul. Sienkiewicza w Kielcach
- (105) 3 VI 1902 - zm. **Adolf Dygasiński**, nowelista, publicysta, pedagog, czołowy przedstawiciel polskiego naturalizmu (ur. 7 III 1839 w Niegosławicach k. Pińczowa)
- (160) 13 VI 1847 - ur. **Bronisław Sasaki**, działacz Kieleckiego Towarzystwa Dobroczynności, członek zarządu Towarzystwa Biblioteki Publicznej, kuzyn S. Żeromskiego; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (zm. 17 I 1914)
- (100) 14 VI 1907 - zm. w Ostrowcu **Henryk Dziaczkowski**, założyciel i dyrektor chóru Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia Ostrowiecka”
- (55) 18 VI 1952 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej pn. **„Rezerwat Skalny im. Jana Czarnockiego”** na terenie kamieniołomu Ślichowice w Kielcach
- (100) 21 VI 1907 - ur. **Bronisław Wawrzycki**, farmaceuta, nauczyciel i działacz związkowy z Kielc; pochowany na Cmentarzu Nowym w Kielcach (zm. 11 IX 1983)
- (110) 22 VI 1897 - ur. major **Henryk Dobrzański „Hubal”**, dowódca Oddziału Wydzielonego WP walczącego m.in. na Kielecczyźnie (zginął k. Anielina w walce z Niemcami 30 IV 1940)
- (110) 22 VI 1897 - ur. **Jan Zawada**, nauczyciel, społecznik, kierownik szkoły w Seceminie, patron Szkoły Podstawowej w Seceminie od 25 maja 1986 roku (zm. 7 X 1942)
65. rocznica śmierci.
- (245) 25 VI 1762 - zm. **Jan Małachowski** h. Nałęcz, Kanclerz Wielki Koronny, nazywany przez mieszkańców Końskich „ojcem miasta”; dzięki niemu Końskie otrzymały królewski przywilej lokacyjny; pochowany został w kościele parafialnym św. Mikołaja w Końskich (ur. 26 I 1698)
- (30) 26 VI 1977 - otwarcie toru „Kielce” w **Miedzianej Górze**
- (35) 28 VI 1972 - zm. **Ewa Dąbrowska-Orzelska**, poetka, pisarka, autorka opowiadań i dramatów oraz słuchowisk radiowych

(ur. 4 XII 1923)

- (390) 29 VI 1617 - konsekracja kościoła pod wezwaniem Świętego Krzyża w Małogoszczu przez sufragana krakowskiego Tomasza Oborskiego
- (160) 30 VI 1847 - ur. się w Krasocinie **Emil Godlewski**, botanik, fizjolog roślin, uczonec; jego imię nosi jedna z ulic w Krasocinie (zm. 11 IX 1930)
- (80) 30 VI 1927 - ur. **Wojciech Szczepaniak**, harcerz Szarych Szeregów, żołnierz AK, pseud. „Lwowiak”; jego imię nosi jedna z ulic w Kielcach, Szkoła Podstawowa i szczerp harcerski; na kieleckim Stadionie w miejscu jego rozstrzelania znajduje się symboliczna mogiła (rozstrzelany na Stadionie 21 IX 1944)

lipiec

- (85) 2 VII 1922 - ur. **Jan Siudowski**, artysta fotografik z Kielc, autor wielu albumów fotograficznych i wydawnictw krajoznawczych, współorganizator Okręgu Świętokrzyskiego Związku Polskich Artystów Fotografików (zm. 20 XII 1982)
- (80) 4 VII 1927 - ur. **Jerzy Rutkowski**, autor opowiadań, laureat nagród literackich, były pracownik naukowy Instytutu Filologii Polskiej w WSP w Kielcach (zm. 22 I 1995)
- (110) 15 VII 1897 - ur. się w Nowej Słupi **Edward Pińczewski**, budowniczy, w l. 1926-1934 zastępca architekta miejskiego w Kielcach, autor licznych projektów domów mieszkalnych i budynków gospodarczych, członek PTK (od 1928 roku), aktywny działacz na rzecz odnowy zabytków na Kielecczyźnie; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (zm. 23 IV 1970)
- (15) 17 VII 1992 - zm. **Feliks Rak**, poeta i pisarz ludowy, społecznik (ur. 25 V 1903 w Borowcu k. Krasocina)
- (45) 18 VII 1962 - **Suchedniów** uzyskał prawa miejskie
- (305) 19 VII 1702 - **bitwa pod Kliszowem**
- (95) 19 VII 1912 - ur. **Stefan Żechowski**, malarz z Książa Wielkiego (zm. 28 X 1984)

- (10) 25 VII 1997 - utworzono rezerwat przyrody (leśny) „**Rosochacz**”, leżący na terenie gm. Brody Iłżeckie
- (10) 25 VII 1997 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej pn. „**Gagaty Sołtykowskie**”, leżący na terenie gm. Stąporków
- (110) 26 VII 1897 - ur. **Bohdan Pniewski**, architekt, profesor Politechniki Warszawskiej; pod jego kierunkiem grupa studentów inwentaryzowała zabytki Kielecczyzny; autor koncepcji powiększenia katedry kieleckiej, był inicjatorem utworzenia szkoły kamieniarskiej w oparciu o tradycje regionu (zm. 5 IX 1965)
- (10) 31 VII 1997 - powołanie przez Kieleckie Towarzystwo Edukacji Ekonomicznej **Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji** w Kielcach, noszącej (od 6 X 2003 roku) imię prof. Edwarda Lipińskiego

sierpień

- (70) VIII 1937 - Tadeusz Jackowski założył pismo regionalne - *Tygodnik Kielecki*
- (40) VIII 1967 - **I Dymarki Świętokrzyskie** w Nowej Słupi
- (105) 13 VIII 1902 - ur. **Waldemar Babincz**, prozaik, publicysta, działacz oświatowy, długoletni dyrektor Uniwersytetu Ludowego w Rożnicy k. Sędziszowa (zm. 21 IV 1969)
- (270) 16 VIII 1737 - ur. się w Końskich **Jacek Małachowski**, właśc. Stefan Franciszek Jacek (Hiacynt) h. Nałęcz, Kanclerz Wielki Koronny; pochowany jest na cmentarzu w Ćmielowie (zm. 2 IV 1821)
- (130) 22 VIII 1877¹ - ur. **Szymon Starkiewicz**, lekarz, założyciel Dziecięcego Szpitala Kompleksowej Rehabilitacji „Górka” w Busku-Zdroju; pochowany na cmentarzu parafialnym w Busku-Zdroju (zm. 1 I 1962)
45. rocznica śmierci.
- (95) 22 VIII 1912 - ukazał się pierwszy numer „**Gazety Tygodniowej Poświęconej Ziemi Sandomierskiej - Sandomierzanin**”,

¹ zapisany do ksiąg metrykalnych w 1878 r.

której wydawcą i właścicielem był Walerian Rogoyski,
adwokat sandomierski

- (220) 23 VIII 1787 - konsekracja **kościół pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Chmielniku**; konsekracji dokonał biskup sufragan sandomierski Wojciech Boxa Radoszewski
- (60) 24 VIII 1947 - otwarto **Muzeum Świętokrzyskie** w Kielcach, którego pierwszym dyrektorem został Edmund Massalski
- (65) 27 VIII 1942 - ur. **Wojciech Skuza**, poeta, prozaik, publicysta, współredaktor czasopism o tematyce ludowej (ur. 6 IV 1908 w Łubnicach k. Staszowa)
- (155) 21 VIII 1852 - zm. w czasie epidemii cholery **Adrian Krzyżanowski** h. Dębno, pseud. Anonym, matematyk, pisarz historyczny, nauczyciel matematyki w Szkole Wojewódzkiej w Kielcach, autor rozprawy napisanej na popis roczny pt. *Z czyjej bardziej winy, czy królów czy narodu Polska upadła*, wydanej w 1821 roku przez kielecką oficynę Jana Nepomucena Wodiczki (ur. 7 IX 1788)

wrzesień

- (400) 2 IX 1607 - konsekracja **kaplicy św. Anny**, wzniesionej na Górze Klasztornej k. Pińczowa w 1600 roku, ufundowanej przez ordynata pińczowskiego Zygmunta Gonzagę Myszkowskiego
- (95) 4 IX 1912 - ur. się w Tarczku k. Bodzentyna **Michał Basa**, poeta ludowy, prozaik; w jego twórczości znaleźć można wątki regionalne (zm. 12 X 1974)
- (80) 6 IX 1927 - ur. **Zdzisław Czarny**, profesor nadzwyczajny nauk chemicznych, prodziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego WSP w Kielcach, w l. 1984-1987 roku rektor WSP, autor wielu publikacji naukowych, prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego w l. 1977-1986 (zm. 27 XI 1991)
- (200) 8 IX 1807 - poświęcenie i wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę **piekoszowskiego Sanktuarium Cudownego Obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem**

- (280) 9 IX 1727 - **Seminarium Duchowne w Kielcach** rozpoczęło działalność dydaktyczną
- (100) 12 IX 1907 - ur. **Gustaw Gwidon Marro**, kierownik Zakładu Badawczo-Doświadczalnego Huty „Ludwików” w Kielcach, żołnierz ZWZ-AK, prowadził akcje sabotażowe na terenie Huty, w l. 1947-1955 projektował i nadzorował elektryfikację wsi w pow. jędrzejowskim, wykładał fizykę, m.in. w Liceum im. H. Sawickiej, członek PTTK; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 12 XI 1982)
25. rocznica śmierci.
- (200) 13 IX 1807 - ur. **Antoni Andrzejowski**, pierwszy maturzysta polski, w 1833 roku objął służbę lekarza górniczego w Miedzianej Górze, gdzie zorganizował szpital, lekarz powiatu kieleckiego od 1844 roku, a od 1867 r. inspektor lekarski guberni kieleckiej i lekarz miasta Kielce, przyjaciel Andrzeja Towiańskiego, którego idee przeniósł na grunt kielecki; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 9 VIII 1883)
- (280) 15 IX 1727 - ur. **Franciszek Erazm Preiss**, autor dzieł teologicznych, kanonik kielecki, wikariusz przy kolegiacie w Sandomierzu, później w Kielcach, proboszcz w Zagnańsku (1775) (zm. 16 IV 1805 w Zagnańsku, gdzie jest pochowany)
- (90) 15 IX 1917 - otwarto w Opatowie koedukacyjne **Gimnazjum Realne im. Bartosza Głowackiego**
- (55) 19 IX 1952 - zm. **Adam Jerzy Póltawski**, drukarz, grafik książkowy, twórca polskiej czcionki, pedagog, w l. 1945-1949 kierownik techniczny i graficzny drukarni „Jedność” w Kielcach (ur. 15 V 1881)
- (100) 21 IX 1907 - ur. w Dąbrowie k. Kielc **Łukasz Kumor**, nauczyciel, organizator tajnego nauczania, działacz PTTK; pochowany na Cmentarzu Partyzanckim w Kielcach (zm. 11 X 1968)
- (20) 22 IX 1987 - utworzenie **Domu Pomocy Społecznej we Włoszczowie**
- (80) 27 IX 1927 - reaktywowanie **Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów**, założonego w 1895 roku; wpisanie do rejestru stowarzyszeń

październik

- (125) 2 X 1882 - ur. **Leon Solski**, major WP, kompozytor, założyciel (w 1933 roku) filharmonii w Kielcach; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (zm. 11 VII 1966)
- (55) 2 X 1952 - pierwsza audycja rozgłośni regionalnej **Polskiego Radia w Kielcach**
- (10) 10 X 1997 - zm. **Zbigniew Nosal**, długoletni redaktor *Słowa Ludu* i miesięcznika *Przemiany*, poeta, autor wielu reportaży o tematyce regionalnej (ur. 29 VII 1933)
- (110) 16 X 1897 - zm. **Jan Antoni Andrzejowski**, syn Antoniego, zwolennik idei Towaińskiego, objął po ojcu funkcję lekarza powiatu kieleckiego; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 1839)
- (25) 19 X 1982 - włączenie **stacji satelitarnej w Psarach**, gm. Bodzentyn do systemu ogólnokrajowej łączności satelitarnej „Intelsat”
- (105) 22 X 1902 - utworzenie **Ochotniczej Straży Pożarnej w Staszowie**

listopad

- (35) 3 XI 1972 - zm. **Kazimierz Bogdan Konarski**, historyk, autor książek i słuchowisk radiowych dla dzieci i młodzieży (ur. 27 V 1886 w Jeleniowie k. Nowej Słupi)
- (10) 3 XI 1997 - powstała **Staszowska Izba Gospodarcza**
- (90) 10 XI 1917 - zm. **Jan Żakowski**, właściciel apteki, pierwszy prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Ostrowcu Świętokrzyskim; pochowany na cmentarzu w Ostrowcu (ur. 1861 w Gręboszach, gm. Radoszyce)
- (540) 13 XI 1467 - **przywilej lokacyjny dla Kunowa**, wystawiony przez króla Kazimierza Jagiellończyka
- (20) 18 XI 1987 - zm. **Antoni Sikorski**, dowódca grupy „Sandomierz” (od 6 września 1939 roku) (ur. 13 VI 1893)
- (355) 21 XI 1652 - zm. **Jan Brożek**, matematyk, astronom, profesor i rektor Akademii Krakowskiej; jego imię od 14 X 1989 roku nosi

Szkoła Podstawowa w Kurzelowie (ur. 1 XI 1585 r.
w Kurzelowie)

- (20) 21 XI 1987 - zm. **Eugenia Józefa ze Szkwarkowskich Prauss**, pseud. „Squaw”, nauczycielka, instruktorka zuchowa i działaczka harcerskiej konspiracji z Kielc; pochowana na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 14 X 1905)
- (160) 23 XI 1847 - zm. **Jan Nepomucen Rostworowski**, pisarz, poseł na sejm 1830-1831, muzyk (ur. 4 V 1799 we Włoszczowie)
- (160) 25 XI 1847 - ur. ksiądz **Grzegorz Augustynik**, popularyzator teologii, proboszcz i dziekan we Włoszczowie w l. 1883-1897 (zm. 10 XI 1929)
- (100) 25 XI 1907 - ur. **Jerzy Sulimierski**, pseud. literacki Jerzy Jerzmanowski, Jerzy Kossowski, Klemens Bechicki, prawnik, publicysta, badacz i popularyzator dziejów Kielc, autor wspomnień *W starych Kielcach* (zm. 6 V 1986)

grudzień

- (120) 4 XII 1887 - ur. się w Rudzie Malenieckiej **Barbara Stefania Kossuth**, poetka, tłumaczka, publicystka, nauczycielka kieleckich szkół średnich, działaczka Towarzystwa biblioteki Publicznej w Kielcach (zm. 24 X 1974)
- (80) 4 XII 1927 - zm. **Helena Janina Rogozińska z Boguskich** (Hajota), powieściopisarka, poetka i tłumaczka (ur. w Sandomierzu 16 V 1862 r.)
145. rocznica urodzin.
- (385) 8 XII 1622 - zm. (w Rakowie) **Walenty Smalc**, z pochodzenia Niemiec, minister i polemista ariański, odegrał wiodącą rolę w życiu ariańskim Rakowa (ur. 12 III 1572)
435. rocznica urodzin.
- (155) 15 XII 1852 - ur. w Wygnanowie, gm. Małogoszcz **Józef Dunin** (Szpott), adwokat i działacz społeczny, prawnik, założyciel w 1898 roku i wieloletni prezes Towarzystwa Kredytowego m. Kielc, w r. 1906 stworzył koło Macierzy Szkolnej; dla uczczenia jego zasług koledzy utworzyli fundusz stypendialny jego imienia dla uczącej się młodzieży, dzieci adwokatów kieleckich (zm. 28 VII 1932)

75. rocznica śmierci.

- (30) 17 XII 1977- zm. **Tadeusz Konrad Przykowski**, historyk sztuki, gnomonik, bibliofil, kolekcjoner, fotografik, współorganizator Muzeum im. Przyrkowskich w Jędrzejowie (ur. 12 VII 1905)
- (120) 18 XII 1887- zm. **Bolesław Sienicki**, redaktor i wydawca *Gazety Kieleckiej* w l. 1874-1887 (ur. 23 III 1815)
- (20) 18 XII 1987- **Ożarów odzyskał prawa miejskie** utracone w 1869 roku
- (105) 21 XII 1902- ur. **Sylwester Kowalczewski**, nauczyciel, wybitny krajoznawca, działacz ZHP, PTK i PTTK, współzałożyciel Muzeum Świętokrzyskiego, autor prac popularyzatorskich o regionie i przewodników turystycznych; jego imię otrzymał w 1983 roku szlak turystyczny czerwony (z Kielc do Chęciny), rezerwat skalno-florystyczny na Górze Zelejowej i jedna z ulic na kieleckim osiedlu Ślichowice; pochowany jest na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 4 V 1975)
- (60) 21 XII 1947- symboliczne otwarcie **bibliotek gminnych w Nagłowicach** z udziałem Ministra Kultury i Sztuki Stefana Dybowskiego
- (50) 21 XII 1957- wpisanie **Kieleckiego Towarzystwa Naukowego** do rejestru stowarzyszeń i związków (wniosek złożyli w 1953 roku Edmund Massalski i Andrzej Perl)
- (40) 21 XII 1967- zm. **Józef Kłodawski**, działacz harcerski i społeczny, członek-założyciel Kieleckiego Towarzystwa Naukowego i Koła Miłośników Kielc, przewodnik świętokrzyski, jeden z inicjatorów i wykonawców krzyża powstańczego na Bruszni; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 2 I 1898)
- (175) 22 XII 1832- ur. **Jadwiga Prendowska**, uczestniczka powstania styczniowego na Kielecczyźnie, kurierka Mariana Langiewicza, autorka książki *Moje wspomnienia* (zm. 16 III 1915)
- (85) 28 XII 1922- zm. **Piotr Arkadiusz Płoski**, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach, od 1874 roku (przez 7 miesięcy) był redaktorem i wydawcą *Gazety Kieleckiej* (ur. 5 XII 1845)
- (130) 30 XII 1877- zm. **Kajetan Hołdakowski** (Chołdakowski), przedsiębiorca

budowlany pochodzący z Pińczowa; w l. 1838-1842 budował szpital Św. Aleksandra, kościół ewangelicki i hotel „Europejski” w Kielcach; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. ok. 1803 r.)

- (130) 30 XII 1877- zm. **Aleksander Wielopolski**, margrabia Gonzaga Myszkowski, działacz polityczny i reformator szkolnictwa, twórca znanej biblioteki magnackiej w Chrobrzu (ur. 13 III 1803 w Sędziejowicach)

INNE ROCZNICE REGIONALNE

- (765) 1242 - **Zawichost** otrzymał prawa miejskie
- (720) 1287 - nadanie przez księcia Leszka Czarnego **praw miejskich dla Buska-Zdroju**
- (665) 1342 - **Skalbmierz** uzyskał prawa miejskie
- (410) 1597 - założenie **Ostrowca Świętokrzyskiego** przez Jakuba Gawrońskiego
- (170) 1837 - utworzenie we **Włoszczowie** szkoły elementarnej
- (170) 1837 - wpisanie do rejestru polskich uzdrowisk **Solca-Zdroju**
- (90) 1917 - usypanie **Kopca Kościuszki w Połańcu**, w miejscu obozowania wojsk powstańczych
- (80) 1927 - powstało w Kielcach **Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Oświaty** (17 listopada 1927 r. odbyło się walne zgromadzenie TPNiO; prezesem został S. J. Czarnowski)
- (60) 1947 - powstał klub sportowy **HETMAN Włoszczowa** (wcześniej Kłos, Spójnia)
- (55) 1952 - powstało **Włoszczowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury**
- (45) 1962 - utworzenie **Technikum Ekonomicznego**, późniejszego Zespołu Szkół Zawodowych, obecnego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 we **Włoszczowie**
- (45) 1962 - utworzono rezerwat przyrody (stepowy) pn. **„Skotniki Górne”**, leżący na terenie gm. Wiślica

- (40) 1967 - oddanie do użytku **Domu Kultury we Włoszczowie**
- (35) 1972 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna**
- (30) 1977 - powstał Ludowy Klub Sportowy **ZNICZ Podzamcze Chęcińskie**
- (25) 1982 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna**
- (20) 1987 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Wsi Kleczanów**
- (15) 1992 - powstało **Towarzystwo Miłośników Ziemi Chmielnickiej**
- (15) 1992 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Kurzelowa**
- (15) 1992 - ukazał się pierwszy numer *Głosu Włoszczowy*
- (10) 1997 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej pn. „**Skały w Krynkach**”, leżący na terenie gm. Brody Iłżeckie
- (10) 1997 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej „**Góra Jeleniowska**”, leżący na terenie gm. Nowa Słupia
- (10) 1997 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej „**Chelosiowa Jama**”, leżący na terenie gm. Piekoszów

POLSKA

styczeń

- (540) 1 I 1467 - ur. **Zygmunt I Stary**, król Polski (zm. 1 IV 1548)
- (150) 1 I 1857 - ur. **Wojciech Kossak**, malarz (zm. 29 VII 1942)
- (30) 1 I 1977 - zm. **Elżbieta Jackiewiczowa**, prozaik, publicysta
(ur. 22 II 1902)
105. rocznica urodzin.
- (255) 2 I 1752 - ur. **Franciszek Zabłocki**, dramaturg, poeta (zm. 10 IX 1821)
- (110) 3 I 1897 - ur. **Pola Negri**, właśc. Apolonia Chałupiec, gwiazda kina niemego (zm. 1 VIII 1987)
20. rocznica śmierci.
- (125) 7 I 1882 - zm. **Ignacy Łukasiewicz**, wynalazca lampy naftowej
(ur. 23 III 1822)

185. rocznica urodzin.

- (40) 8 I 1967 - zm. **Zbigniew Cybulski**, aktor (ur. 3 XI 1927)
80. rocznica urodzin.
- (210) 9 I 1797 - utworzono z inicjatywy Jana Henryka Dąbrowskiego **Legiony Polskie we Włoszech**
- (100) 10 I 1907 - ur. **Seweryn Pollak**, poeta (zm. 23 XII 1987)
20. rocznica śmierci.
- (25) 14 I 1982 - ukazał się pierwszy numer dziennika „**Rzeczpospolita**”
- (100) 15 I 1907 - ur. **Janusz Kusociński**, lekkoatleta, średnio- i długodystansowiec, złoty medalista olimpijski; dla uczczenia jego pamięci od 1954 rozgrywano zawody lekkoatletyczne o Memoriał J. Kusocińskiego, a od 1975 roku przyznawano Nagrodę im. J. Kusocińskiego (rozstrzelany w Palmirach 21 VI 1940)
- (170) 15 I 1837 - ur. **Walery Łoziński**, powieściopisarz (zm. 30 I 1861)
- (40) 19 I 1967 - w **Łodzi** otwarto **Teatr Wielki**
- (100) 24 I 1907 - W Królestwie Polskim rozpoczął działalność **Związek Nauczycielstwa Polskiego**
- (120) 28 I 1887 - ur. **Artur Rubinstein**, pianista (zm. 20 XII 1982)
25. rocznica śmierci.

luty

- (80) 15 II 1927 - w **Krakowie** rozpoczęła działalność pierwsza z regionalnych rozgłośni **Polskiego Radia**
- (60) 16 II 1947 - reaktywowano w Warszawie polski **Pen-Club**; prezesem został Jan Parandowski
- (250) 16 II 1757 - ur. **Julian Ursyn Niemcewicz**, polski dramaturg, powieściopisarz, poeta, działacz polityczny i społeczny (zm. 21 V 1841)
- (110) 16 II 1897 - ur. **Jan Cybis**, malarz (zm. 13 XII 1972)
35. rocznica śmierci.

(50) 27 II 1957 - ukazał się pierwszy numer tygodnika „**Polityka**”

marzec

(10) 7 III 1997 - zm. **Agnieszka Osiecka**, pisarka, autorka tekstów piosenek (ur. 9 X 1936)

(120) 14 III 1887 - ur. **Leon Schiller**, reżyser teatralny, historyk teatru (zm. 25 III 1954)

(120) 19 III 1887 - zm. **Józef Ignacy Kraszewski**, pisarz i publicysta, historyk, najpłodniejszy autor w historii literatury polskiej (ur. 28 VII 1812)
195. rocznica urodzin.

(70) 29 III 1937 - zm. **Karol Szymanowski**, kompozytor i pianista (ur. 6 X 1882)
125. rocznica urodzin.

(150) 30 III 1857 - ur. **Gabriela Zapolska** h. Korwin, właśc. Maria G. Janowska z domu Korwin-Piotrowska, dramatopisarka, powieściopisarka i publicystka, przedstawicielka polskiego naturalizmu (zm. 21 XII 1921)

kwiecień

(110) 8 IV 1897 - ur. **Jan Żabiński**, zoolog, autor popularnych książek o zwierzętach, pierwszy dyrektor warszawskiego ZOO (zm. 26 VII 1974)

(250) 9 IV 1757 - ur. **Wojciech Bogusławski**, dramatopisarz, aktor, dyrektor teatru, zwany „ojcem sceny polskiej” (zm. 23 VII 1829)

(90) 14 IV 1917 - zm. **Ludwik Zamenhof**, twórca międzynarodowego języka esperanto (ur. 15 XII 1859)

(200) 20 IV 1807 - ur. **Wincenty Pol**, poeta romantyczny (zm. 2 XII 1872)
135. rocznica śmierci.

(80) 24 IV 1927 - w **Poznaniu** otwarto rozgłośnie **Polskiego Radia**

(10) 27 IV 1997 - zm. **Piotr Skrzynecki**, współtwórca, kierownik artystyczny, reżyser, scenarzysta i konferansjer krakowskiego kabaretu „Piwnica pod Baranami” (ur. 12 IX 1930)

maj

- (140) 7 V 1867 - ur. **Władysław Stanisław Reymont**, pisarz, prozaik, nowelista, jeden z głównych przedstawicieli realizmu krytycznego z elementami naturalizmu w prozie okresu Młodej Polski, laureat literackiej Nagrody Nobla za rok 1924 (zm. 5 XII 1925)
- (120) 8 V 1887 - ur. **Helena Bobińska**, prozaik, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 9 VI 1968)
- (60) 10 V 1947 - zm. **Juliusz Osterwa**, aktor, reżyser, reformator teatru (ur. 23 VI 1885)
- (100) 11 V 1907 - ur. **Lucyna Krzemieniecka**, poetka, pisarka, autorka książek dla dzieci (zm. 29 IX 1955)
- (100) 18 V 1907 - zm. **Henryk Jordan**, lekarz, pionier wychowania fizycznego, popularyzator gier sportowych i zabaw ruchowych dla dzieci i młodzieży (ur. 23 VII 1842)
165. rocznica urodzin.
- (90) 28 V 1917 - ur. **Leonid Teliga**, pisarz, tłumacz, żeglarz, pierwszy Polak, który samotnie opłynął kulę ziemską (zm. 21 V 1970)

czerwiec

- (750) 5 VI 1257 - Bolesław V Wstydlawy ogłosił dokument lokacyjny dla miasta **Krakowa**
- (80) 8 VI 1927 - ur. **Wiktor Woroszyński**, poeta, prozaik, tłumacz, autor powieści dla młodzieży (zm. 13 IX 1996)
- (20) 8-14 VI 1987 - **czwarta pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski**
- (90) 28 VI 1927 - uroczyste **złożenie na Wawelu** sprowadzonych z Paryża **prochów Juliusza Słowackiego**

lipiec

- (60) VII 1947 - ukazał się w Rzymie, pierwszy numer emigracyjnego miesięcznika „**Kultura**”, redagowanego przez Jerzego Giedroycia, Józefa Czapskiego i Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

(210) 1 VII 1797 - **Józef Wybicki** napisał „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”, dziś znaną jako „**Mazurek Dąbrowskiego**”

(210) 20 VII 1797 - ur. **Paweł Edmund Strzelecki**, podróżnik, odkrywca, badacz Australii (zm. 6 X 1873)

sierpień

(110) 2 VIII 1897 - zm. **Adam Asnyk**, krypt. „El...y”, poeta i dramatopisarz epoki realizmu (ur. 11 IX 1838)

(140) 14 VIII 1867 - ur. **Artur Oppman**, pseud. Or-Ot, poeta (zm. 4 XI 1931)

(160) 18 VIII 1847 - zm. **Samuel Bogumił Linde**, autor słownika, pedagog (ur. 24 IV 1771)

(70) 18 VIII 1937 - ur. **Edward Stachura**, poeta, pisarz, pieśniarz (zm. 24 VII 1979)

(160) 20 VIII 1847 - ur. **Bolesław Prus**, właśc. Aleksander Głowacki, pisarz i publicysta (zm. 19 V 1912)
95. rocznica śmierci.

(200) 25 VIII 1807 - zm. **Franciszek Koźmian**, poeta, pisarz (ur. 4 X 1750)

wrzesień

(30) 1 IX 1977 - zm. **Henryk Wars**, właśc. Henryk Warszawski, kompozytor, autor przebojów „Umówiłem się z nią na dziewiątą”, „Miłość ci wszystko wybaczy” (ur. 29 XII 1902)
105. rocznica urodzin.

(50) 10 IX 1957 - ur. **Paweł Huelle**, prozaik i krytyk literacki

(90) 17 IX 1917 - otwarcie **pierwszej szkoły dziennikarskiej** przy Warszawskich Kursach Naukowych

(110) 19 IX 1897 - zm. **Kornel Ujejski**, poeta i publicysta, związany z kręgiem „Dziennika Mód Paryskich” (ur. 12 IX 1823)

(170) 29 IX 1837 - ur. **Michał Bałucki**, powieściopisarz i dramaturg (zm. 17 X 1901)

(260) 29 IX 1747 - ur. **Józef Wybicki**, działacz polityczny, pamiętnikarz,

publicysta, autor hymnu narodowego (zm. 19 III 1822)
185. rocznica śmierci.

październik

- (190) 5 X 1817 - zm. **Tadeusz Kościuszko**, generał polski, przywódca powstania 1794 roku (ur. 4 II 1746)
- (40) 11 X 1967 - zm. **Halina Poświatowska**, poetka, prozaik (ur. 9 VII 1935)
- (160) 17 X 1847 - ur. **Władysław Bełza**, poeta, krytyk, autor utworów dla dzieci (zm. 29 I 1913)
- (60) 23 X 1947 - ur. **Kazimierz Deyna**, piłkarz (zm. 1 IX 1989)
- (80) 26 X 1927 - sprowadzenie do Polski urny z sercem **Tadeusza Kościuszki**

listopad

- (90) 5 XI 1917 - uroczysta inauguracja **Politechniki Warszawskiej**
- (70) 5 XI 1937 - zm. **Bolesław Leśmian**, poeta (ur. 22 I 1877)
130. rocznica urodzin.
- (140) 7 XI 1867 - ur. **Maria Skłodowska-Curie**, wybitna uczona, zajmowała się badaniami z dziedziny fizyki i chemii, współtwórczyni nauki promieniotwórczości, laureatka Nagrody Nobla - w 1903 (z fizyki wraz z mężem Piotrem) oraz z chemii w 1911 roku (zm. 4 VII 1934)
- (170) 11 XI 1837 - ur. **Artur Grottger**, malarz, autor obrazów m.in. o powstaniu styczniowym (zm. 13 XII 1867)
140. rocznica śmierci.
- (100) 14 XI 1907 - ur. **Władysław Kopaliński**, właśc. Jan Stefczyk, leksykograf, tłumacz, wydawca
- (180) 22 XI 1827 - ur. **Karol Józef Teofil Estreicher**, pseud. J. Krupski, historyk literatury i teatru, krytyk literacki, bibliograf zwany „ojcem bibliografii polskiej”, wieloletni dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej (zm. 30 IX 1908)
- (100) 28 XI 1907 - zm. **Stanisław Wyspiański**, dramaturg, poeta, malarz, grafik (ur. 15 I 1869)

- (25) 28 XI 1982 - w **Krakowie** odsłonięto **pomnik Stanisława Wyspiańskiego**
- (65) 28 XI 1942 - ur. **Jonasz Kofta**, poeta, autor tekstów piosenek, aktor i piosenkarz kabaretowy (zm. 18 IV 1988)

grudzień

- (50) XII 1957 - Utworzenie **Polskiego Towarzystwa Socjologicznego**, którego przewodniczącym został prof. Stanisław Ossowski
- (100) 4 XII 1907 - ur. **Franciszek Ksawery Pruszyński**, publicysta, literat, dyplomata, przedstawiciel literatury faktu (zm. 13 VI 1950)
- (140) 5 XII 1867 - ur. **Józef Piłsudski**, działacz niepodległościowy, mąż stanu, dowódca wojskowy; od 1920 pierwszy Marszałek Polski, Naczelnik Państwa do 1922, dwukrotny premier Polski (zm. 12 V 1935)
- (100) 5 XII 1907 - ur. **Alina Centkiewicz**, autorka (wraz z mężem) książek podróżniczych o tematyce polarnej (zm. 11 III 1993)
- (20) 18 XII 1987 - powstała **Fundacja Kultury Polskiej**, zajmująca się promocją kultury, sztuki i nauki za granicą

ŚWIAT

styczeń

- (60) 4 I 1947 - ukazuje się pierwszy numer tygodnika „**Der Spiegel**”
- (155) 6 I 1852 - zm. **Ludwik Braille**, twórca alfabetu dla niewidomych (ur. 4 I 1809)
- (365) 8 I 1642 - zm. **Galileusz** (Galileo Galilei), włoski astronom, fizyk, filozof (ur. 15 II 1564)
- (210) 31 I 1797 - ur. **Franciszek Schubert**, kompozytor austriacki (zm. 19 XI 1828)

luty

- (100) 2 II 1907 - zm. **Dmitrij I. Mendelejew**, chemik rosyjski, odkrywca prawa okresowości pierwiastków chemicznych w 1869 roku

(ur. 7 II 1834)

- (20) 2 II 1987 - zm. **Alistair MacLean** pseud. Ian Stuard, pisarz szkocki, autor powieści sensacyjnych (ur. 28 IV 1922)
85. rocznica urodzin.
- (10) 3 II 1997 - zm. **Bohumil Hrabal**, pisarz czeski (ur. 28 III 1914)
- (15) 7 II 1992 - podpisanie **Traktatu o Unii Europejskiej w Maastricht**
- (170) 10 II 1837 - zm. **Aleksander Puszkina**, poeta rosyjski (ur. 6 VI 1789)
- (160) 11 II 1847 - ur. **Thomas Alva Edison**, uczoney amerykański, wynalazca m.in. żarówki - w 1879 roku (zm. 18 X 1931)
- (150) 22 II 1857 - ur. **Robert Baden-Powell**, angielski generał, twórca skautingu (zm. 8 I 1941)

marzec

- (160) 3 III 1847 - ur. **Alexander Graham Bell**, szkocki fizyk, wynalazca telefonu (zm. 2 VIII 1922)
85. rocznica śmierci.
- (180) 5 III 1827 - zm. **Alessandro Volta**, włoski fizyk, wynalazca i konstruktor (ur. 18 II 1745)
- (180) 26 III 1827 - zm. **Ludwik van Beethoven**, niemiecki kompozytor, jeden z klasyków wiedeńskich (ur. 17 XII 1770)

kwiecień

- (60) 2 IV 1947 - zm. **Henry Ford**, amerykański producent samochodów (ur. 30 VII 1863)
- (50) 9 IV 1957 - otwarcie **Kanału Sueskiego w Egipcie**
- (160) 10 IV 1847 - ur. **Joseph Pulitzer**, amerykański dziennikarz i wydawca, fundator nagrody literackiej, przyznawanej od roku 1917 (zm. 29 X 1911)
90. rocznica przyznawania amerykańskiej Nagrody Pulitzera (pierwsze nagrody wręczono 4 czerwca 1917 roku).
- (20) 11 IV 1987 - zm. **Erskine Caldwell**, pisarz amerykański (ur. 17 XII 1903)

maj

- (150) 2 V 1857 - zm. **Alfred de Musset**, poeta i pisarz francuski, przedstawiciel romantyzmu (ur. 11 XII 1810)
- (20) 3 V 1987 - zm. **Dalida**, właśc. Yolande Gigliotti, piosenkarka francuska (ur. 17 I 1933)
- (300) 13 V 1707 - ur. **Karol Linneusz**, szwedzki przyrodnik, twórca systematyki roślin i zwierząt (zm. 10 I 1778)
- (20) 15 V 1987 - zm. **Rita Hayworth**, właśc. Margarita Carmen Cansino, aktorka amerykańska (ur. 17 X 1918)

czerwiec

- (10) 12 VI 1997 - zm. **Bułat Okudźawa**, rosyjski bard, poeta, prozaik, kompozytor ballad, dramaturg (ur. 9 V 1924)
- (70) 19 VI 1937 - zm. **James Matthew Barrie**, powieściopisarz i dramaturg angielski (ur. 9 V 1860)
- (480) 22 VI 1527 - zm. **Niccolo Machiavelli**, włoski pisarz i dyplomata (ur. 3 V 1469)
- (20) 22 VI 1987 - zm. **Fred Astaire**, właśc. Frederick E. Austerlitz, aktor i tancerz amerykański (ur. 1899)
- (430) 28 VI 1577 - ur. **Peter Paul Rubens**, malarz flamandzki (zm. 30 V 1640)
- (140) 28 VI 1867 - ur. **Luigi Pirandello**, włoski pisarz i dramaturg, laureat Nagrody Nobla w 1934 r. (zm. 1 XII 1936)

lipiec

- (130) 2 VII 1877 - ur. **Hermann Hesse**, pisarz niemiecki, laureat Nagrody Nobla w 1946 roku (zm. 9 VIII 1962)
45. rocznica śmierci.
- (70) 11 VII 1937 - zm. **George Gershwin**, kompozytor amerykański (ur. 26 IX 1898)
- (135) 16 VII 1872 - ur. **Roald Engelbregt Gravning Amundsen**, norweski badacz polarny, zdobywca bieguna południowego (zm. VI 1928)

sierpień

- (80) 13 VIII 1927 - zm. **James Olivier Curwood**, amerykański pisarz i dziennikarz, autor powieści o życiu zwierząt i przygodach Indian, Eskimosów i traperów (ur. 12 VI 1878)
- (140) 14 VIII 1867 - ur. **John Galsworthy**, angielski prozaik i dramatopisarz, laureat Nagrody Nobla za 1932 rok (zm. 31 I 1933)
- (60) 15 VIII 1947 - ur. **Paulo Coelho**, brazylijski pisarz i poeta
- (30) 16 VIII 1977 - zm. **Elvis Aaron Presley**, piosenkarz amerykański (ur. 8 I 1935)
- (140) 31 VIII 1867 - zm. **Charles Baudelaire**, poeta francuski (ur. 9 IV 1821)

wrzesień

- (70) 2 IX 1937 - zm. **Pierre de Coubertin**, francuski pedagog, inicjator nowożytnych igrzysk olimpijskich (ur. 1 I 1863)
- (100) 4 IX 1907 - zm. **Edvard Grieg**, kompozytor norweski (ur. 15 VI 1843)
- (30) 16 IX 1977 - zm. **Maria Callas**, właśc. Maria Kalogeropuro, wielka włoska śpiewaczka pochodzenia greckiego (ur. 2 XII 1923)
- (110) 25 IX 1897 - ur. **William Faulkner**, pisarz amerykański, laureat Nagrody Nobla w 1949 roku (zm. 6 VII 1962)
45. rocznica śmierci.
- (90) 26 IX 1917 - zm. **Edgar Degas**, malarz i grafik francuski, zaliczany do głównych mistrzów impresjonizmu francuskiego (ur. 19 VII 1834)
- (60) 26 IX 1947 - zm. **Hugh Lofting**, amerykański pisarz pochodzenia brytyjskiego, autor cyklu książek dla dzieci (ur. 14 I 1886)

październik

- (110) 3 X 1897 - ur. **Louis Aragon**, pisarz francuski (zm. 24 XII 1982)
25. rocznica śmierci.
- (310) 18 X 1697 - ur. **Giovanni Antonio Canal - Canaletto**, włoski malarz pejzażysta (zm. 20 IV 1768)

- (190) 23 X 1817 - ur. **Pierre Athanase Larousse**, francuski gramatyk, leksykograf, erudyta i wydawca (zm. 3 I 1875)
- (50) 24 X 1957 - zm. **Christian Dior**, francuski dyktator mody (ur. 21 I 1905)

listopad

- (100) 14 XI 1907 - ur. **Astrid Lindgren**, pisarka szwedzka, autorka popularnych powieści dla dzieci i młodzieży (zm. 28 I 2002)
5. rocznica śmierci.
- (90) 17 XI 1917 - zm. **August Rodin**, rzeźbiarz francuski (ur. 12 XI 1840)
- (250) 28 XI 1757 - ur. **William Blake**, angielski poeta, pisarz, rytownik, malarz (zm. 12 VIII 1827)
180. rocznica śmierci.
- (100) 28 XI 1907 - ur. **Alberto Moravia**, właśc. A. Pincherle, pisarz włoski (zm. 26 IX 1990)
- (340) 30 XI 1667 - ur. **Jonathan Swift**, pisarz irlandzki (zm. 19 X 1745)

grudzień

- (150) 3 XII 1857 - ur. **Joseph Conrad**, właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski, h. Nałęcz, pisarz angielski pochodzenia polskiego (zm. 3 VIII 1924)
- (90) 21 XII 1917 - ur. **Heinrich Böll**, pisarz niemiecki, laureat Nagrody Nobla (zm. 21 I 1985)
- (70) 27 XII 1937 - zm. **Maurice Ravel**, kompozytor francuski (ur. 7 III 1875)

PUBLIKACJE WYKORZYSTANE
W OPRACOWANIU:

- *Dawni pisarze polscy : od początków piśmiennictwa do Młodej Polski : przewodnik biograficzny i bibliograficzny.* - T. 1-2. - Warszawa, 2000
- *Kalendarium życia literackiego 1976-2000 / P. Czapliński [i in.].* - Kraków, 2003
- *Kronika XX wieku / oprac. całości zespół pod kier. Mariana B. Michalika.* - Warszawa, 1991
- *Polski Słownik Biograficzny*
- *Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny.* - 1997, nr 1-4 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu. - Poznań, 1997
- *Współcześni polscy pisarze i badacze literatury : słownik biobibliograficzny.* - T. 1-9. - Warszawa, 1994 - 2004
- Lenard St. B., Wywiół I. *Historia Polski w datach.* - Warszawa, 2000
- Jabłonowski M., Jarski J. *Kalendarium II Rzeczypospolitej.* - Warszawa, 1990
- kartoteka *Środowisko literackie Kielecczyzny**
- kartoteka *Tradycja literacka Kielecczyzny **
- kartoteka *Ludzie Kielecczyzny **
- *Świętokrzyski Słownik Biograficzny.* T. 1, do 1795 roku / pod red. Jacka Wijaczki. - Kielce, 2002
- Michniak Marek, Pawłowski Antoni. *Świętokrzyska Encyklopedia Sportu* . - Kielce, 2004
- Szczepański Jerzy. *Architekci i budowniczowie : kielecki słownik biograficzny.* - Warszawa ; Kraków, 1990
- Szwedo B. *Kawalerowie Virtuti Militari Ziemi Sandomierskiej.* T. 1. - Sandomierz, 2001

* Kartoteki dostępne w Dziale Bibliograficznym WBP w Kielcach

- Stolarski Tadeusz. *Znani i nieznani Ziemi Włoszczowskiej*. - Włoszczowa, 2003
- Sabat T., Sabat Z. *Cmentarz Stary w Kielcach : przewodnik po wybranych grobach ludzi zasłużonych dla regionu*. - Kielce, 1995
- *Kalendarz Świętokrzyski 2005*. - Kielce, 2004. - S. 207-312 : Z dnia na dzień przez stulecia / oprac. Norbert Zięba